

Them: Innovation education strategies for nursing students

เรื่อง Reducing medication errors: Teaching strategies that increase nursing students' awareness of medication errors and their prevention

อาจารย์ธัญรัชต์ องค์กรเกียรติ วิทยากร
ผู้ช่วยอาจารย์วรรณฤดี เชาว์อวยชัย คุณลิขิต

ภาควิชาการพยาบาลรากฐานได้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง “Reducing medication errors: Teaching strategies that increase nursing students' awareness of medication errors and their prevention” เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561 เวลา 12.00-16.00 น. ณ ห้อง 303 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา โดยมีอาจารย์ธัญรัชต์ องค์กรเกียรติ ผู้นำกิจกรรม รองศาสตราจารย์ พัสมณท์ คุ่มทวีพร เป็นคุณอำนวย และผู้ช่วยอาจารย์วรรณฤดี เชาว์อวยชัย เป็นคุณลิขิต ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

อาจารย์ธัญรัชต์ องค์กรเกียรติ ได้กล่าวสรุปดังนี้

จากงานวิจัยเรื่องการลดความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา ได้กล่าวถึงอุบัติการณ์ที่พบคือ 2-5% ของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลทั่วโลก และผลที่เกิดขึ้นพบว่าเป็นอันตรายที่เกิดกับผู้ป่วย และทำให้เพิ่มต้นทุนในระบบการดูแลสุขภาพ นอกจากนี้สาเหตุที่พบ คือ เกิดในระยะที่อยู่ระหว่างวงจรของการให้ยา การสั่งยา และการบริหารยา, เกิดจากความละเลยในเรื่องการบริหารยา เช่น ยา ช่องทาง ขนาด ผู้ป่วย และเวลา และเกิดจากปัจจัยเชิงระบบ เช่น สิ่งแวดล้อม ตัวบุคคลที่ขาดความรู้ ทักษะ และองค์กร เป็นต้น

ข้อถกเถียงในงานวิจัยนี้ คือ Mental skill เป็นความสามารถที่เพิ่มการตรวจจับความคลาดเคลื่อนได้อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือทีมสุขภาพมีจำนวนน้อยที่ได้เรียนรู้และฝึกฝนตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ซึ่งเป้าหมายหลักของการศึกษางานวิจัยนี้คือ การเพิ่มความตระหนักรู้ของนักศึกษา และเพิ่มความเข้าใจของปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีกลยุทธ์การสอนดังนี้

1. หลักสูตรที่มุ่งเน้นความปลอดภัยในการบริหารยา

เริ่มตั้งแต่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ให้ในชั้นเรียนต้องเพิ่มการเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติจริง ในเรื่อง 5-10 Rights และสมรรถนะในการคำนวณยา และใช้วิธีการสอน Best practice, E-learning ในการบูรณาการความรู้ทางเภสัชวิทยากับทักษะการบริหารยา, วัฒนธรรมความปลอดภัย

2. สมรรถนะการคำนวณยา

พัฒนากิจกรรมการคำนวณ จากหน่วย น้ำหนัก ปริมาณ การคำนวณสูตรทั้งผู้ใหญ่ เด็ก และเพิ่มมาตรฐานแฟ้มข้อมูล ให้ได้ความรู้และทักษะ ในการตรวจจับความคลาดเคลื่อน ความสามารถในการตรวจจับความผิดพลาด ปัญหาของผู้ป่วย การคิดวิเคราะห์ การสร้างความมั่นใจ และการระบุประเด็นสำคัญในการบริหารยา

3. ออกแบบกรณีศึกษาทางคลินิกจำเพาะทางการพยาบาล

ออกแบบโดยใช้สถานการณ์ทางคลินิกที่พบบ่อย ในวงจรของการให้ยา มีการพูดคุยแสดงความคิดเห็น คิดวิเคราะห์ โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง เสนอแนะให้ความรู้

4. การตระหนักรู้เรื่องความปลอดภัยของผู้ป่วย

เน้นบทบาทที่ชัดเจนในการสั่งยา การจ่ายยา และการบริหารยา ผลของยา โดยใช้ Short VDO แสดงถึงปัจจัยเชิงระบบที่มีสถานการณ์ทางคลินิก แล้วมาอภิปรายร่วมกัน

ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

1. สร้างสถานการณ์แล้วไปทำวิดีโอ อภิปราย หรือ Role play เกี่ยวกับความผิดพลาดในการให้ยา
2. นำ Transformative Learning มาประยุกต์ใช้ร่วมกัน
3. สิ่งที่สำคัญที่สุดคือปัจจัยเชิงระบบ เช่น ทีมสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพ องค์กรไม่ตระหนัก ส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการให้ยาได้

ผู้ร่วมกิจกรรม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.นารีรัตน์ จิตรมนตรี	หัวหน้าภาควิชาการพยาบาลรากฐาน	
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วิราพรณ วิโรจน์รัตน์	รองหัวหน้าภาควิชาการพยาบาลรากฐาน	
3. รองศาสตราจารย์ พัสมณธ์	คุ่มทวีพร	คุณอำนวย
4. อาจารย์ธัญรัชต์	องค์มีเกียรติ	ผู้นำกิจกรรม
5. ผู้ช่วยอาจารย์จิรวรรณ	มาลา	
6. ผู้ช่วยอาจารย์จิรวรรณ	เผื่อแผ่	
7. ผู้ช่วยอาจารย์วรรณฤดี	เขาว้อยชัย	คุณลิขิต
8. นางสาวรุ่งนภา	พรหมดี	

เอกสารอ้างอิง

Sharon Latimer, Jayne Hewitt, Rebecca Stanbrough, Ron McAndrew,

Reducing medication errors: Teaching strategies that increase nursing students' awareness of medication errors and their prevention, Nurse Education Today, Volume 52, 2017, Pages 7-9, ISSN 0260-6917, <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2017.02.004>.

(<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0260691717300278>)